10.1. Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace

10.1.1. Vyučovací předmět Rozumová výchova

1/ Charakteristika předmětu

V rámci předmětu **Rozumová** výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a komunikace oboru Rozumová výchova a částečně obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v oboru Smyslová výchova.

Obsah vyučovacího předmětu **Rozumová výchova** je rozdělen na tématické okruhy:

- Rozvíjení poznávacích schopností
- Rozvíjení logického myšlení a paměti
- Rozvíjení grafických schopností

Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých okruhů vzájemně prolíná. V Rozumové výchově je snaha o dosažení a rozvíjení rozumových schopností žáků na optimálně možné úrovni.

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení rozumových schopností na optimální možnou úroveň
- uplatňování základních hygienických a sebeobslužných dovedností a rozvíjení samostatnosti při základních denních činnostech
- osvojení základů orientace
- rozvíjení poznávacích schopností
- osvojení základních grafických prvků, případně k osvojení základů psaní hůlkového písma

2/ Výchovné a vzdělávací strategie k rozvíjení klíčových kompetencí

Výuka Rozumové výchovy přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí takto:

Kompetence k učení:

Prostřednictvím přiřazování, třídění a výběru na pokyn vedeme žáka k porozumění pojmům, znakům, symbolům.

Využíváme strukturované úkoly, názorné pomůcky, maket, hračky, globální čtení.

Kompetence k řešení problémů:

Pro žáky vytváříme takový sled vyučovací hodiny, aby odpovídal stupni jejich porozumění a tím podporujeme jeho časovou orientaci. Využíváme různé rituály pro zahájení a ukončení činnosti.

3/ Vzdělávací obsah

Rozvíjení poznávacích schopností

Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Učivo**
-vnímat různé předměty a reagovat na ně	Senzomotorika-vnitřní vnímání Psychomotorika-vnitřní vnímání okolního světa
-poznat a případně pojmenovat základní části těla, druhy ovoce a zeleniny, oblečení, hračky, zvířata, dopravní prostředky, rostliny	Poznat, ukázat, případně pojmenovat základní části těla, základní druhy ovoce a zeleniny, oblečení, dopravní prostředky, rostliny- na obrázcích, hračkách, ve skutečnosti
-poznat základní geometrické tvary	*Poznávání a přiřazování základních geometrických tvarů- kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník. Skládání obrázků y geom. tvarů. Pracovní listy- vybarvování geom. tvarů.*
-reagovat na oslovení jménem, znát své jméno, rozumět pojmu já	*Poznávání a uvědomování se sama sebe- v zrcadle, na fotografii. Poznat své jméno v tištěné podobě.*
-orientovat se ve vztazích, v časovém pobytu ve škole, vnímat prostor -rozpoznat denní dobu, pracovat s obrázky a piktogramy	Nácvik orientace v prostorách školy. Nácvik orientace v čase. Pojmy- den, noc, ráno, dnes, zítra, bylo, bude.
-uplatňovat základní hygienická pravidla sebeobslužné činnosti	Sebeobslužné, hygienické návyky. Poznat a označit předměty denní potřeby. Přiřazovat předměty denní potřeby k obrázkům. Péče o zdraví, zdraví a nemoc.
-vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své potřeby, pocity	Uvědomovat si vlastní tělo a své potřeby.Nácvik vyjádření svých potřeb přijatelným způsobem.
-znát členy své rodiny	Rodina, členové rodiny, jejich jména
-vnímat různé podněty a reagovat na ně	Rozvíjení smyslového vnímání, senzomotorika
-řadit a třídit předměty či obrázky podle zadávaných kritérií	Třídění a řazení předmětů a obrázků podle daných kritérií- co kam patří, nadřazené pojmy,činnosti- co létá, skáče. Práce- kdo potřebuje, komu dáme. Rozlišování pojmů- malý-velký, krátký-dlouhý, hodně-málo.
-rozeznat roční období podle obrázků a ve skutečnosti	Pozorování přírody v ročních obdobích, názvy roč. období, znaky. Počasí. Činnosti v ročních obdobích- na

	zahradě, sporty,…

Rozvíjení logického myšlení a paměti

Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Učivo**
-koncentrovat se na určitou činnost	Manipulační činnosti. Poslech básně, písně, krátkého vypravování, pohádky
-rozlišovat velikosti a tvary předmětů, dvojic obrázků	Třídění a přiřazování předmětů podle znaků. Logické dvojice- co patří k sobě. Syntetické činnosti- půlené obrázky, jednoduché puzzle, poznávání a doplňování neúplných obrázků. Přiřazování dvojic obrázků
-orientovat se na řádku, v sloupci, na stránce	Grafická cvičení Manipulace na pracovní desce,na tabuli Manipulační hry- dej za, před, vedle,…
-poznat nebo číst vybraná písmena nebo krátká slova	Přiřazování, třídění, poznávání a čtení písmen Nácvik čtení – globální metoda, sociální čtení, piktogramy
-přiřazovat vybrané číslice k počtu prvků a naopak	Představa počtu, číselná řada Přiřazování, třídění a poznávání číslic Přiřazování počtu k číslici a naopak Sociální počty
-zvládnout složení dějových obrázků	Řazení dvou obrázků, pojmy nejdříve, potom Řazení tří obrázků- běžné denní činnosti, pohádka Cvičení zrakové a sluchové paměti

Rozvíjení grafických schopností

Očekávané výstupy **Žák by měl**	**Učivo**
-uchopit a podržet podaný předmět	Rozvíjení hrubé i jemné motoriky, cvičení dlení, prstů, uchopování předmětů, manipulační činnosti s předměty
-uchopit tužku, štětec nebo jiné psací a kreslící náčiní	Cvičení dlaní, prstů, uchopování předmětů, manipulační činnosti s předměty Špetkový nebo kompenzační/ speciální kompenzační pomůcky/ úchop- tužka, štětec,…
-nakreslit různé druhy čar	Uvolňovací cvičení ramenního a loketního kloubu, zápěstí a prstů Kreslení na svislou a vodorovnou plochu Kreslení různým materiálem Spojování dvou a více bodů, horní a dolní oblouk, vlnka
-poznat grafickou podobu některých písmen	Písmena- pojem, tvarové prvky tiskacího písma Řazení písmen na řádek
-napsat několik vybraných tiskacích či psacích písmen a číslic	Písmena-hůlkové písmo, psací písmo, číslice Psaní vlastního jména- obtah, spojování bodů Psaní na řádek